

wat is er zoal de komende tijd?

LIVE MUZIEK

iedere woensdag 22.30 uur op het café podium

25 mei 1988

aanvang 23.00 u

PYRANJA

nederlandstalige popmuziek

1 juni 1988

aanvang 23.00 u

KIA ORA

9 koppige Funkband

BIER VAN DE MAAND

in het café, van de tap

HERTOG JAN (speciaal)

in een bierglas.....

f 2,50

in een bokaal.....

f 4,50

COCKTAIL VAN DE WEEK

iedere week een voordelige cocktail

vanaf 25 mei:

POLLASTRO

(Crème de Banane, Triple Sec, Grenadine & Room)

FELLINI

onder 't stadhuis, utrecht tel. 030 * 317271

REGELMATIG OP ZONDAG GAST-DISC JOCKEYS

F I N · D E · S I E C L E

Foto Wim Ruigrok - de Volkskrant

Rob Eckhardt en Goos Leeuwenstein over hun Fellini, onder 't stadhuis in Utrecht:

” Veel ideeën gooien we weg. Een spectaculaire weggooier betref bij deze discotheek een maquette voor de ruimte die we „de tuin” hebben genoemd: daar hadden we eerst een ander plan voor. Vrijdagavond laat ontstond dat idee van een tuin met bomen van koper, maar het was al veel te laat om dat voor zaterdag nog op de maquette te veranderen. Toen hebben we daar nog snel een schets van gemaakt, maar om het een beetje in te wijden hebben we toch nog de maquette meegenomen.

Wij: 'Nou dit is het'.

De opdrachtgever: 'Goh, ooh'. Vervolgens heb ik de maquette over mijn schouders gegooid. Die maquette? We hadden het met veel meubels ingericht, losse elementen, van die truttige kamerschermpjes, terwijl het nu een hoop staal is. Als het kan, is het wel leuk de opdrachtgever op de proef te stellen. Die moet er overigens wel tegen kunnen, maar dat selecteert zichzelf. De mensen die ons inschakelen, weten inmiddels wat ze kunnen verwachten.

We hebben de neiging om plannen halverwege te veranderen. Dat is voor sommigen wel lastig omdat ze zich zo vastgebeten hebben in het eerste idee. Als het er maar beter van wordt, kun je het desnoods daags voor de opening nog omgooien, mits de rode draad maar zichtbaar blijft. Dat is het voordeel als je ruimtelijk ontwerpt. De invulling kan dan nog duizend-en-een vormen aannemen.

Een hoop vormgevers beginnen met prachtig materiaal of een slim detail, maar dan ben je wel kwetsbaar want je hangt het op aan materiële aspecten. De kostbaarheid van een hedendaags café-interieur druipert er soms van af. Als het dan ook nog refereert aan vergane tijden, vinden we dat niet interessant. De ruimte moet voor een architect het uitgangspunt zijn. De rest is een middel om je doel te bereiken. In antimaterialistisch opzicht zijn we provo's.

Bouwkundig mocht hier absoluut niets gebeuren, omdat het een monument is. Normaal ga je als architect met ruimtelijke aspecten in de weer, de verhoudingen, de maten. Dat speelde hier geen rol omdat het al zo karakteristiek was, die gewelven. Dus was het zaak een ruggegraat aan de structuur te geven. Dat is een zinken en koperen bar geworden. Een glimmend contrasterend element, dat een kronkelende wegwijzer vormt door de kelders, en zo de ruimten met elkaar verbindt.

In deze gewelven zat hiervoor een glibberig, stinkend restaurant waarvan de frietwalm je tegemoetwaarde. Een positief punt is het stadhuis erboven dat het

beste uithangbord is dat je kunt bedenken. Er was een laag budget beschikbaar en een probleem vormde het vocht op de wanden. De eigenaar wilde eigenlijk een witte wand met een high-tech verlichting. Dat kon ie door dat vocht en het budget wel vergeten. Het kost kapitalen om het gewelf te restaureren. Toen high-tech niet kon, hebben we gekozen voor drama, dat past bij deze lokatie.

Hoe we dat vochtprobleem hebben opgelost? Niet. Dat is de aardigheid, dat je beschimmelde plekken krijgt op die rose of blauw beschilderde muren.

Er was veel haast, waardoor het ontwerp ook gegroeid is tijdens de uitvoering. Alle omstandigheden wezen er op dat ad-hoc-beslissingen hier de beste oplossing waren.

We schetsten gewoon vaak ter plekke op de vloer, omdat je deze grillige ruimten niet op de tekenafel kunt uittekenen. De stoelen waren onderdeel van de inboedel, die de nieuwe eigenaar integraal heeft overgenomen. Stijl Louis-huppeldepup. Op het moment dat die stoelen hier staan en er een krap budget is, probeer je er gebruik van te maken. Zo hebben we al zingend en veranderend het aantal verdubbeld. Van een deel steken de zittingen en armleuningen zo uit de muur, en bij de rest hebben we rugleuningen geschroefd aan krukjes en stalen poten.

De speevormige lampen hadden we al ontworpen voor een Japans bedrijf. Het is een Vilinea-verlichting: een langwerpige peer

met een lange gloeidraad, zodat je geen kap nodig hebt. De een vindt het een middeleeuwse fakkel, de ander een speer: maar hoe het ook zij, ze passen bij een discotheek waar je met groffe middelen moet omspringen, en waar je het door de beperkingen zoekt in decor. Als hier dingen slijten, is het niet zo erg. De buis voor de lamp is een *steigerpijp*; daar kan een volle discotheek wel tegen aanhangen.

Toen we de kelders met de bars een ruggegraat hadden gegeven, hebben we elke ruimte — de discotheek, de cocktailbar, het podium voor optredens, het restaurant — geaccentueerd met een andere kleur, het gebruik van textiel of een verschillend dessin. In de nieuwste gedeelten zijn de muren bewerkt met een mal. Dat

leeuwkje aan de leiband voerde. Een andere leeuw werd aan de rondweg aangetroffen door een

dieren is weliswaar verboden volgens de Conventie van Washington, maar op de zwarte markt is

genaar van Pascia gevraagd waar hij zijn luipaard kocht. En zolang de ouders van Chiara geen klacht

gulden, wegens onvoorzichtigheid.

JAN VAN DER PUTTEN

F I N · D E · S I E C L E

Foto Wim Ruigrok - de Volkskrant

Rob Eckhardt en Goos Leeuwenstein over hun Fellini, onder 't stadhuis in Utrecht:

beste uithangbord is dat je kunt bedenken. Er was een laag budget beschikbaar en een probleem vormde het vocht op de wanden. De eigenaar wilde eigenlijk een witte wand met een high-tech verlichting. Dat kon ie door dat vocht en het budget wel vergeten. Het kost kapitalen om het gewelf te restaureren. Toen high-tech niet kon, hebben we gekozen voor drama, dat past bij deze lokatie.

Hoe we dat vochtprobleem hebben opgelost? Niet. Dat is de aardigheid, dat je beschimmelde plekken krijgt op die rose of blauw beschilderde muren.

Er was veel haast, waardoor het ontwerp ook gegroeid is tijdens de uitvoering. Alle omstandigheden wezen er op dat ad-hoc-beslissingen hier de beste oplossing waren.

We schetsten gewoon vaak ter plekke op de vloer, omdat je deze grillige ruimten niet op de teken-
tafel kunt uittekenen. De stoelen waren onderdeel van de inboedel, die de nieuwe eigenaar integraal heeft overgenomen. Stijl Louis-huppeldepup. Op het moment dat die stoelen hier staan en er een krap budget is, probeer je er gebruik van te maken. Zo hebben we al zingend en veranderend het aantal verdubbeld. Van een deel steken de zittingen en armleuningen zó uit de muur, en bij de rest hebben we rugleuningen geschroefd aan krukjes en stalen poten.

De speervormige lampen hadden we al ontworpen voor een Japans bedrijf. Het is een Vilinea-verlichting: een langwerpige peer

met een lange gloeidraad, zodat je geen kap nodig hebt. De een vindt het een middeleeuwse fakkel, de ander een speer: maar hoe het ook zij, ze passen bij een discotheek waar je met groffe middelen moet omspringen, en waar je het door de beperkingen zoekt in decor. Als hier dingen slijten, is het niet zo erg. De buis voor de lamp is een steigerpijp; daar kan een volle discotheek wel tegen aanhangsten.

Toen we de kelders met de bars een ruggegraat hadden gegeven, hebben we elke ruimte — de discotheek, de cocktailbar, het podium voor optredens, het restaurant — geaccentueerd met een andere kleur, het gebruik van textiel of een verschillend dessin. In de nieuwste gedeelten zijn de muren bewerkt met een mal. Dat

kon toen ook omdat er inmiddels voldoende geld was verdiend.

We hebben in Fellini een paar experimenten toegepast. Bijvoorbeeld dat 'wagewiel' dat zich in de eerste danskelder om een pilaar heenkringelt. Toen we hier een keer op een zonnige dag waren, zagen we hoe de onderkant van de brug over de Oude Gracht schitterde door de reflectie van de zon op het water. Dat vonden we disco-verlichting bij uitstek. Pompjes brengen in dat rad het water in beweging, lampjes schijnen erop, en de reflectie ervan zie je op het plafond. Hoe zo'n idee ontstaat? Met een emmer water onder het bureau er een lampje op zetten, ha ha. Jammer alleen, dat het nog niet lukt met dat rad.

De moeilijkste ruimte — qua functie — was het kleine gewelf met de toiletten en de nooduitgang. Oorspronkelijk hadden we hier aan een fonteintje gedacht. Als je in een kelder werkt, moet je iets met water doen. Maar nu is het een stalactiet geworden, van papier-maché, die de indruk wekt voortdurend te druppelen. Dan krijgt zo'n ruimte betekenis.

Soms is het op het randje wat we hebben gedaan. Dan lijkt het net *Wienerwald* met al die slingerende koperen draden en lampen met kappen die van nylonkousen lijken. Het popblad OOR vergeleek Fellini al met *De Efteling*, met al die verschillende ruimten en verschillende sferen. De Efteling gaat ons te ver, hoewel de effecten indringend zijn.

Een standaard-discotheek is het niet geworden. De meeste discotheken moeten het hebben van een heleboel geluid en techniek, zoals verlichte vloeren en geknipper. Wij hebben daarentegen het accent gelegd op drama, op een middeleeuws gevoel. Hoe een discotheek moet zijn, daarin hebben we ons eigenlijk niet verdiept. Een eigenschap, of misschien wel een handicap van ons is, dat we zo weinig veldonderzoek verrichten. Soms zit je dan voor de tweede keer het wiel uit te vinden. Aan de andere kant kom je in je naïviteit tot oplossingen, die een ander over het hoofd ziet.

Fellini, dat het eerste project van ons beiden is, beschouwen we als een laboratorium. De opdracht is voor ons meer het zoeken dan het vinden. De dingen die je wil vasthouden, daar ga je mee door. Het is een proces. Zodra je een ruimte met je eigen clichés gaat volgooien, wordt het tijd naar een ander vak om te kijken. ”

JAAP HUISMAN

Eerder in deze serie verschenen: Cees Dam/ Vienna (5 nov.); Jan-Marc van Eendenburg/ Luxembourg (12 nov.); Peter Sas/ Hotel de Ville (19 nov.); Dorine de Vos/ Loos (26 nov.); Paul Dirks/ Atrium (3 dec.).